

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput VIII. Temporalium propter se amorem Christianis esse vetitum
amplius ostenditur ex baptismali ipsorum professione, Evangelicisque
christianæ vitæ principiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

et amaritudines, ut ex his patiamur tribulationes... ne viator, tendens ad patriam, stabulum amet pro domo sua... Ergo quia correptiones istas... agnoscere debet homo propter peccata sua pati, convertat se, & dicat quod sequitur: Ego dixi, Domine miserere mei, sana animam meam, quia peccavi tibi... Plañe committamus nos medici (tribulationibus nos exercentis, & à peccato sanantis, prout immediatè promissu) manui. Non enim errat ut sanum pro puri fecerit. Novit quod inspicit. Novit vitium, quia ipse fecit naturam. Quid ipse condidit, quid de nostra cupiditate accessit, discernit. Et iterum exposcit in Psal. 80. Sani qui rebus infirmitati concessis, inherent aliquantulum dilectione... Talibus dicitur: jam quidem omnino delictum est in vobis... habent ligna, fenum, stipulam, super fundamentum; sed rerum concessarum, non illicitarum... Cum autem dixeris: amo possessionem istam, timeo ne pereat... non quidem proponis eam Christo. Nam si sic amas possessionem istam, ut si dicatur tibi, ipsam vis, an Christum? est tristis eam perdis, plus tamen amplecteris Christum, quem posuisti in fundamento. Salvus eris, quasi per ignem... Christum habes in fundamento. Sed tamen quia diligis illam, & contristaris, si perdas illam; super fundamentum posuisti, non aurum, aut argentum, aut lapides pretiosos; sed ligna, fenum, stipulam. Salvus ergo eris, cum ardere coeperit (igne purgatorio) quod adificasti; sic tamen quasi per ignem... Nam qui adificat amorem terrenorum, super fundamentum regni aeternum, id est, super Christum, ardebit amor temporalium; & ipse salvus erit per idoneum fundamentum. Similibus sententis plenus est Augustinus, ut videre est l. i. de Civit. Dei c. 26. l. de vera relig. c. 47. Enchirid. cap. 68. Serm. 121. de divers. ubi ly quasi per ignem, exponit de igne iudicii futuri, quem vocat flammam gehennae, quā nullus ardet, nisi ob veri nominis peccatum: si quis non pro dignitate fundamenti, adificat lignum, fenum, stipulam... ad ignem praparet. Sed si fundamentum ipsius Christus est, id est, si primum locum in corde Christus obtinuit; secularia verò sic amentur, ut non Christo praparentur, sed eis Dominus Christus... detrimentum patitur: ipse autem salvus erit; sic tamen quasi per ignem... Nescio quomodo, cum ignis nominatur, in die iudicii futurus... flammam foci timentes, flammam gehennae pro nihilo ducunt.

66 Ecce quàm evidenter Augustinus dicit, ipsos etiam justos, quorum in corde Christus primatum obtinet, ob saecularium rerum amorem in die iudicii, gehennae ignis puniendos; istumque proinde amorem veri nominis esse peccatum. Unde lib. 10. confess. c. 31. se culpabilem agnoscit, quod inter comedendum & bibendum subinde rapiatur aliquantulum ultra metas necessitatis, captus laqueis voluptatis: Hoc me docuisti, ut quemadmodum medicamenta, sic alimenta sumpturus accedam. Sed dum ad quietem satiæ ex indigentia

molestia transeo, in ipso transitu mihi insidiatur laqueus concupiscentia... In his ergo tentationibus positus, certo quotidie adversus concupiscentiam manducandi & bibendi... Et quis est, Domine, qui non rapiatur aliquantulum extra metas necessitatis? Quisquis est, magnus est, magnificet nomen tuum. Ego autem non sum; quia peccator homo sum. Cap. 33. Cum mihi accidit, ut me amplius canius (Ecclesiae) quàm res qua canitur, moveat, penatiter me peccasse confiteor. Cap. 35. In quàm multis minutissimis & contemptibilibus curiositas quotidie nostra tentatur, & quàm saepe labimur, quis enumeret? quoties narrantes inania primò quasi toleramus, ne offendamus infirmos; deinde paulatim libenter advertimus? Canem currentem post leporem jam non specto cum in Circo sit. At verò in agro, si casu transeam, averit me fortassis & ab aliqua magna cogitatione, atque ad se convertit illa venatio... cordis inclinatione... Quid: cum me domi sedentem stellio muscas captans, vel aranea retibus suis irruentes implicans, saepe inmentum facit? ... Et talibus via mea plena est. Et lib. 4. contra Julianum c. 14. Moveatur certè animus divino cantico audito: tamen etiam illic, si sonum, non sensum, libido audiendi desideret, improbat; quàm magis, si canimiculis inanibus, & vel etiam turpibus delectatur?

CAPUT VIII.

Temporalium propter se amorem Christianis esse verum amplius ostenditur ex baptismali ipsorum professione, Evangelicisque Christiana via principis.

EX baptismali imprimis professione. Quia 67 utique Christiani renuntiarunt saecularibus omnibus desideriis, & amoribus, dum saeculo renuntiarunt, professi illic, quod unà cum Christo, crucifixi, mortui & sepulti erunt mundo, viventque Deo. Ut enim D. Basilus ait serm. de instruendis baptizandis: In baptismo aqua ex pacto polliciti videmur, professi illic, quod unà cum Christo, crucifixi, mortui sepulique sumus. Et homilia sequenti: Aquam verò in mortem Domini baptizati, quasi scripto quadam pepigimus, & professi sumus, quod mortui sumus peccato, & mundo, vivificati verò iustitia.

Ita etiam Ambrosius, seu quisquis est Author librorum de Sacramentis inter opera Ambrosii l. i. c. i. ubi Neophitum alloquens: Quando (inquit) te interrogavit Sacerdos, abrenuntias diabolo, & operibus ejus? abrenuntias saeculo, & voluptatibus ejus? Quid respondisti? Abrenuntio. Memor esto sermonis tui, & numquid tibi excidit tua series cautionis... ubi promiseris, considera... Ergo abrenuntiaisti mundo, abrenuntiaisti saeculo.

Et ante Ambrosium Origenes in Num. c. 69 21. baptismalem illam pollicitationem adu-

bratam dicit promissione seu sponfione filiorum Israël, facta Sehon Regi Amorrhæorum, dum ei dixerunt: *Obsecro ut mihi transire liceat per terram tuam, non declinabimus in agros & vineas, &c. viâ regiâ gradiemur, donec transeamus terminos tuos.* Num. 21. Nos ergo sumus (inquit Origenes, sponfionem illam moraliter exponens) qui transire volumus per hunc mundum, ut pervenire possimus ad terram sanctam, qua repromissa est sanctis. Et mittimus verbis pacificis ad Sehon, promittentes nos non habituros in terra ejus (per mansorium utique amorem) nec moraturos cum eo; sed transiuros tantummodo, & incessuros viâ regali, nec declinaturos usquam, nec in agrum, nec in vineam, sed nec de lacu ejus aquam bibiuros. Videamus ergo, quando nos ista promissimus, quando hac verba diabolo denuntiavimus. Recordetur unusquisque fidelium, cum primum venit ad aquas baptismi, cum signacula fidei prima suscepit, & ad fontem salutis accessit, quibus ibi tunc usus sit verbis, & quid denuntiaverit diabolo, non se usurum pompis ejus, neque operibus ejus, neque ullis omnino servitiis ejus, ac voluptatibus pariturum . . . sed & viâ regali incessurum se proficietur. *Qua est via regalis? illa sine dubio, qua dicit: Ego sum via, veritas & vita. Via utique verbo exemploque erudiens nos, ad terram cælestis promissionis gradiendum per abdicatorem sæcularium desideriorum. Veritas admonens homines sæculi: Filii hominum, ut quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium? Psal. 4. *Vna consistens in amore paupertatis, humiliationis & crucis, mundique, & eorum quæ in mundo sunt contemptu.**

70 Sed & Catechismus Romanus p. 1. c. 2. n. 12. *Cum baptismo (inquit) initiaremur, ante Ecclesie fores professi sumus . . . nos satana & mundo renuntiare, & Jesu Christo totos nos tradere.*

71 Quicumque ergo baptizati sumus, in baptismo professi sumus abrenuntiationem sæculi, sæculariumque desideriorum, *Christum sequi in omnibus* (ut Basilus ait serm. 2. de bapt. c. 2.) vitam denique christianam, sive documentis Evangelicis conformem, cujus fundamentum est sui rerumque omnium abdicatio: Luc. 9. *Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie, & sequatur me.* Et c. 14. *Qui non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus.* Et infra: *Qui non renuntiat omnibus quæ possidet, non potest meus esse discipulus.* Non quod Christus præcipiat abrenuntiationem possessionum, & patris, & matris, &c. quoad usum, sed quoad amorem seu affectum mansorium. Vult enim Christus, ut in nullo sæculi bono per affectum quiescamus, neque scilicet in possessionibus nostris, neque in vita longæva, neque in elegante uxore, neque in filiis carnis, aliisque ejusmodi; sed per illa, tam-

quam vehicula & adminicula ad Deum transeamus. ita ut *qui habent uxores, tanquam non habentes sint . . . & qui vivunt hoc mundo, tanquam non utantur.* 1. Cor. 3. Nec iis proinde Christianorum inhereat affectus, sed solidis & æternis dumtaxat, juxta illud Coloss. 3. *Quæ sursum sunt querite, non quæ super terram.* Et 2. Cor. 4. *Non respicientes quæ videntur, sed quæ non videntur,* tamquam utique personæ mortuæ in Christo, quæ nihil amplius concupiscunt de mundo: *Quicumque enim in Christo baptizati sumus, in morte ipsius baptizati sumus. Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem, ut quomodo Christus surrexit à mortuis per gloriam Patris, ita & nos in novitate vite ambulemus,* exuentes veterem hominem, & induentes novum, id est, contemntes omnes corporis illecebras, & omnia sensibilia, totumque amorem ad invisibilia & divina transferentes, ut Augustinus exponit l. 1. de moribus Eccles. c. 19. sicque adimplentes quod Joannes in prima sua Canonica c. 2. dicit: *Nolite diligere mundum, neque ea quæ sunt in mundo, &c.*

Non alia itaque salus anima est, aut renovatio, aut reconciliatio Authori suo, nisi ut omnia corporea contemnat (Christianus) universoque huic mundo renuntiet, uti præcipitur in mysteriis, ait idem Augustinus l. de quantitat. an. c. 3. *Ista namque sunt christianæ vitæ præcepta Christianis omnibus imposita, quorum observantiam ab iis qui baptizantur promitti Gregorius VII. testatur l. 7. epist. 10. Quæ profectò merum consilium non continere Basilus, Chryostomus, Augustinus, alique Patres passim contestantur, & ratio quadruplex suadet. Prima: quia fundamentum continent vitæ christianæ. Quod profectò fundamentum præcepti est, non meri consilii. Secunda: baptismalibus promissis ea servare polliciti sumus. Tertia: eorum adimpletio necessaria est ad eam vitæ sanctitatem, ad quam Christiani omnes tenentur ex dictis Prolegom. 3. c. 1. 2. 3. 4. & 5. Quarta: Christianis omnibus haud dubiè præcipitur vivere secundum vocationem professionemque suam. Quicumque verè ad Christianismum vocati sunt, vocati sunt de mundo (secundum illud, *Elegi vos de mundo*) ita ut cum Christo dicere debeant: *Non sum de mundo.* Et, *regnum meum non est de hoc mundo.* Igitur secundum vocationem professionemque suam renuntiare debent sæcularibus desideris, secundum illud Augustini Sermon. 39. de verbis Dom. c. 1. *Ab amore sæculi vocati sumus, ut aliud sæculum speremus, & diligamus, de quo scriptum est, expectantes beatam spem, &c.* Et lib. 2. de Sermon. Dom. in monte c. 20. *Omnis immunditia, rerum temporalium dilectione concipitur, id est, dilectione hujus sæculi, cui jubemur renuntiare ut mundi esse possimus.**

Christianorum proinde cordibus, velut celte in silice, insculpta esse debet aurea ista

sententia pientissimi Cardinalis Bona in principis vit. christ. p. I. §. 21. *Hoc nimirum a nobis exigit fides Christiana professa, ut omnia terrena transcendentes, vitam vivamus divinam. Ad hoc quippe apparuit gratia Salvatoris nostri omnibus hominibus, erudiens nos, ut abnegantes impietatem, & secularia desideria, sobrie, & iuste, & pie vivamus in hoc seculo, expectantes beatam spem, & adventum gloriae magni Dei, & Salvatoris nostri Jesu Christi.* Quae verba exponens Illustrissimus Castoricensis in epist. ad Clerum Amori suo poenitenti praefixa: „ Testatur (inquit) Paulus gratiam erudientem apparuisse omnibus hominibus, non ut divitibus & potentibus molliorem salutis viam ostenderet, quam pauperibus, opificibus & plebeis; sed apparuisse omnibus hominibus qui in ipsum credunt, ut eos omnes doceret abnegare impietatem & secularia desideria, non minus dedecentia Christianos Magistratus, Principes ac Potentes, quam dedecent rusticos, opifices, reliquamque plebem. Ab omnibus etiam pari ratione requirit, ut sobrie, iuste & pie vivant in hoc saeculo. Nulli ergo Christianorum classi, nulli ordini permessa impietas; nulli licita secularia desideria; nulli concessum, ut, salva Christi gratia, aut intemperanter, aut injuste, aut impie vivant; nulli indultum, ut impietatem & secularia desideria in corde retinens, sine praesumptione a caeca temeritate, beatam spem & adventum gloriae magni Dei expectare possit.

74 Quam iuste abnegationem illam secularium omnium desideriorum, mansoriorumque amoris rerum temporalium, a discipulis suis Saluator exigit? *In dilectione mundi* (ait Leo Papa Serm. 5. de jejun. 7. mens.) *omnia sunt noxia. Ascensor* (inquit Augustinus l. 1. de lib. arb. c. 15.) *omnia peccata hoc uno genere contineri, cum quisque avertitur a divinis, verèque manentibus, & ad mutabilia atque incerta convertitur. Quae quamquam in ordine suo rectè locata sint, & suam quamdam pulchritudinem habeant, perversi tamen animi est, & inordinati, eis sequendis subjici, quibus ad nutum suum ducendis potius divino ordine ac jure prelati sunt. Istis quidem rebus, ut paulò antè dixerat, alius malè, alius bonè utitur. Sed ille malè, qui amore inhareat... ea bona sibi constituens, quibus ordinandis bonèque tractandis ipse esse utique deberet bonum. Ille autem qui rectè his utitur, ostendat quidem bona esse, sed non sibi; non enim eum bonum melioremve faciunt, sed ab eo potius sumi, & idèò non eis amore conglutinetur. Tamen omnis creatura Dei bona sit, non idèò bonum est hominis, uti lumine naturali Tullius agnovit in Parad. dicens: Potestne bonum cuiquam malo esse? aut potest quisquam in abundantia honorum ipse esse non bonus? Atqui omnia ista talia videmus, ut etiam improbi habeant, & obsint probis. Quamobrem... ego nunquam illum bona perdidisse dicam, si quis pecus, aut suppellectilem amisserit. Quid-*

quamne bonum est, quod non eum, qui possidet, meliorem faciat? Cum igitur temporalia bona verè non sint bonum hominis, amari non possunt ut bonum hominis. Non ergo propter se, sed propter id, propter quod instituta sunt, ut hominem adjuvent ad serviendum Deo, & divino impendantur obsequio. Qui ea aliter amat, in iisque velut in fine etiam negativè ultimo requiescit, quantum in ipso est, perturbat in se ordinem naturalem, quem lex aeterna conservari jubet, juxta Aug. l. 22. contra Faust. c. 28. adèòque peccat, aliàs venialiter, aliàs damnabiliter.

CAPUT XIX.

Idipsum amplius ostenditur ex Decreto Innocentii XI. damnantis 65. propositiones.

75 **O**ctava quippe propositio ab Innocentio XI. damnata sic sonat: *Comedere & bibere usque ad satietatem, ob solam voluptatem, non est peccatum, modo non obsit valetudini. Quia licitè potest appetitus naturalis suis actibus frui.* Nona verò sic: *Opus conjugii, ob solam voluptatem exercitum, omni penitus caret culpa & defectu veniali.*

76 Ex quarum propositionum damnatione conficitur Ecclesiae doctrinam esse 1°. quòd peccatum sit comedere & bibere, ob solam voluptatem, etsi non obsit valetudini. 2°. quòd per consequens peccatum sit in cibo & potu intendere solam voluptatem cibi & potus, eamque propter se finaliter amare. 3°. quòd appetitus naturalis licitè non possit frui suis actibus. Neque enim solam priorem partem octavae propositionis Ecclesia damnavit, sed & posteriorem, seu rationem, ob quam priorem illius partem recentiores Casuistae tuebantur, videlicet, *quia licitè potest appetitus naturalis suis actibus frui*, id est, illos propter se amare, juxta Augustinianam fruitionis definitionem, secundum quam Casuistae illi fruitionis nomen haud dubiè acceperunt.

77 Enim-verò si rationem hanc cum subjecto damnatam noluisset Pontifex, eam à subjecto suo, seu priore propositione (cui applicatur) separatam voluisset; uti voluit in damnatione propositionis 23. *Cum fides late dicta ex testimonio creaturarum, similivè motivo, ad justificationem sufficiat: Deus ignorari potest invincibiliter.* Pontifex indecisiimè relinquere volens posteriorem hanc partem: *Deus ignorari potest invincibiliter*, à priori separatam voluit, solamque priorem partem in damnatione expressit.

78 Unde sic argumentor. 1°. Non licet propter se finaliter amare, nec intendere voluptatem cibi, potus, nec conjugalis concubitus. Ergo nec aliam quamcumque sensibilem voluptatem.

2°. Non licet propter se finaliter amare delectationem cibi & potus. Ergo nec ipsum cibum, potumque. Nec per consequens pe-